

PŘEDMLUVA

Statistická ročenka Jihomoravského kraje je klíčovou publikací Krajské správy Českého statistického úřadu v Brně přinášející souborný statistický přehled o kraji a jeho dílčích územních celcích. Je v ní podrobně zobrazen demografický, sociální a ekonomický vývoj, poskytuje i vybrané údaje o životním prostředí. Od ustavení krajů v současné územní struktuře v roce 2000 je to již 19. svazek této pravidelné krajské publikace, která vychází ve všech krajích jak v elektronické verzi na internetu, tak v tištěné podobě. Tyto tradiční obsahově sjednocené publikace navazují na celostátní statistickou ročenku, zpracovávanou Českým statistickým úřadem. Údaje o kraji jsou v zásadě publikovány za období 2016 až 2018, ve vybraných ukazatelích pak v delší časové řadě od roku 2000.

V letošním ročníku je několik novinek. V kapitole Obyvatelstvo jsou zveřejněny výsledky projekce vývoje obyvatelstva kraje do roku 2070, včetně předpokládaného vývoje jeho věkové struktury. V kapitole Sociální zabezpečení přiblyly nově schválené dávky – otcovská poporodní péče a dlouhodobé ošetrovné. V kapitole Volby najdou čtenáři výsledky květnových voleb do Evropského parlamentu.

V souvislosti s úpravami území vojenských újezdů k 1. 1. 2016 došlo ke změnám hranic některých krajů a okresů. Podrobnější údaje o změnách v území uvádíme v kapitole Souhrnná charakteristika, okresy. Je nutné zdůraznit, že všechny publikované údaje (včetně kartogramů) odpovídají územní struktuře platné v příslušném roce.

Vzhledem k rozsahu ročenky není možné, aby publikované tabulky obsahovaly podrobnější členění dat. Pokud čtenáře podrobnější údaje zajímají, může se obrátit přímo na nejbližší pracoviště informačních služeb Českého statistického úřadu. V územním pohledu jsou vedle informací o kraji publikována dostupná data podle okresů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, vybrané údaje o správních obvodech obcí s pověřeným obecním úřadem, o městech a několik ukazatelů o jednotlivých obcích. Mezikrajská srovnání čtenář nalezne v elektronické podobě této publikace na webu, případně přímo v samostatné publikaci Srovnání krajů v České republice s termínem vydání 16. ledna 2020.

Metodické vysvětlivky k jednotlivým kapitolám jsou umístěny souhrnně za datovou částí. Jsou k nim přiřazeny také odkazy na zdroje dat, ze kterých se při zpracování ročenky vycházelo, vysvětlení zkratk používaných v ročence a značek na geografické mapě kraje.

Základním zdrojem zveřejněných údajů jsou státní statistická zjišťování. Vedle datových zdrojů Českého statistického úřadu byly využity dostupné informace z ministerstev a dalších institucí, které jsou podrobně uvedeny v přehledu „Zdroje dat převzatých z ministerstev a dalších institucí“ a zároveň v příslušných tabulkách, grafech nebo kartogramech. Značná část publikovaných údajů je pravidelně doplňována do regionálních databází ČSÚ – např. KROK (kraje, okresy) nebo MOS (městská a obecní statistika), případně poskytována v dlouhodobých časových řadách. Významným zdrojem informací je Veřejná databáze (VDB), která je přístupná na internetových stránkách ČSÚ <https://vdb.czso.cz>.

Krajská ročenka nemůže obsáhnout všechny informace, které státní statistika shromažďuje a zpracovává. Podrobnější data o vývoji kraje, okresů, správních obvodů, obcí či mikroregionů jsou publikována v dalších produktech krajské správy (statistický bulletin, publikace demografického charakteru, tematicky zaměřené analýzy apod.), které jsou k dispozici především v elektronické podobě na internetu. Na internetových stránkách krajské správy ČSÚ (www.brno.czso.cz) lze nalézt mnoho dalších informací, a to nejen nejaktuálnější data, ale také zajímavosti o kraji, grafické výstupy, informace pro respondenty statistických zjišťování, údaje o vlastní činnosti úřadu a mnohé další. Koncem letošního října byla zveřejněna další analýza, tentokrát na téma „Ženy a muži v Jihomoravském kraji“, která byla jako každoročně zpracována podle jednotné osnovy ve všech krajích.

Dlouholetá zkušenost se zájmem uživatelů o informace v regionálním členění nás vede k přesvědčení, že krajská statistická ročenka bude i nadále vyhledávaným informačním pramenem pro odbornou i laickou veřejnost. Stejně jako v předchozích letech rádi uvítáme Vaše případné náměty a připomínky k obsahu ročenky, které nám mohou být cenným přínosem při přípravě regionálních publikací v roce 2020.

Všem autorům i spolupracovníkům patří poděkování za úsilí i čas, který obsahové i technické přípravě publikace věnovali.